

VALIKAINNE „Usundiõpetus”

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi usundiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) oskab suhelda lugupidavalt erinevate maailmavaadete esindajatega ning arutleda maailmavaatelistel küsimustel üle; tunneb enda ja teiste käitumises ära eelarvamusliku suhtumise ning oskab sellele vastu seista nii enda kui ka kaaslaste õiguste rikkumisel;
- 2) toob näiteid usuvabaduse põhimõtete toimimise, piiride ja nende rikkumise kohta ühiskonnas ning religiooni ja poliitika seoste kohta;
- 3) iseloomustab ajaloolisi tegureid religioonide levikul Eestis; tunneb Eestis levinud usulisi liikumisi, nimetab nende õpetuse seisukohti ja igapäevast avaldumist;
- 4) arutleb erinevate maailmavaadete mõju üle inimese ja ühiskonna tasandil nii positiivsetes kui ka probleemsetes ilmingutes; tunneb religiooni uurimise lihtsamaid teaduslikke meetodeid;
- 5) on teadlik oma peamistest väärtushoiakutest ning analüüsib väärtuste rolli enda ja teiste inimeste toimimises; sõnastab oma maailmavaate põhilisi jooni; analüüsib enda maailmavaatelisti tõekspidamisi käsitletud religioonide valguses.

I kursus. „Inimene ja religioon” (35 tundi)

Gümnaasiumi õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) oskab näha religiooni rolli inimese ja ühiskonna elus:
 - a) mõistab, et religioon on mitmetahuline nähtus; analüüsib näiteid tuues erinevate maailmavaadete mõju inimese ja ühiskonna elule nii positiivsetes kui ka probleemsetes ilmingutes; oskab nimetada religiooni individuaalse ja sotsiaalse mõõtme olulisemaid aspekte;
 - b) toob esile religioosse keele eripära, võrdleb religioosse ja teadusliku mõtlemise erinevusi ning sarnasusi; tunneb ära varjatud religioossust;
 - c) analüüsib meedia mõju inimeste arusaamade kujundamisele religioonist;
 - d) arutleb teaduse ja religiooni mõju üle eetiliste valikute tegemisel;
- 2) analüüsib jõukohaseid religioosseid tekste;
- 3) mõistab, et religioossusel on erinev tähendus, religioossus väljendub erineval viisil erinevate inimeste jaoks ja erinevatel eluetappidel ning on seotud ajalooliste teguritega;
- 4) analüüsib religioossete konfliktide põhjusi; tunneb ära eelarvamusliku ja silditava suhtumise; pakub võimalusi erinevate religioossete vaadete inimeste dialoogiks ja koostöök;
- 5) oskab näha religiooni, väärtuste ning moraalsete tõekspidamiste seoseid üksikisiku ja ühiskonna elus; suudab argumenteerides kaasa rääkida tänapäeva eetilistes küsimustes;
- 6) arutleb religioossete ja maailmavaatelistel probleemide üle;
- 7) arutleb enda maailmavaate mõju üle käsitletud eksistentsiaalsetele küsimustele vastuseid otsides ning oma eetilisi otsuseid tehes;

8) tunneb lihtsamaid religiooni teadusliku uurimise viise ja meetodeid ning oskab mõnda neist rakendada.

1. Religiooni põhimõisted (10 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul õpilane:

- 1) nimetab religiooni dimensioone ja võrdleb usuteaduse distsipliinide arusaamu religioonist;
- 2) nimetab suuremaid religioone maailmas ning võrdleb erinevate statistiliste numbrite saamise põhjusi;
- 3) tunneb religioonide klassifitseerimise viise ning analüüsib klassifitseerimisega kaasnevat väärtushinnanguid.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, meetodika)
1. Religiooni mõiste 2. Religiooni uurimise võimalused 3. Maailma usuline kaart	Teab, mida tähendab mõiste religioon, tema ulatusest. Oskab nimetada suuremaid religioone maailmas. Tunneb religioonide klassifikatsioone ja nende väärtusi.	Õppematerjalid, ajalookaart. rühmatöö. Tutvumine sümboolikaga. arutlus ja hinnangu andmine, TTS-meetod; Ajurünnak küsimuste ja tabeli koostamine,	Oskab defineerida religiooni mõistet. Tunneb maailma usulist kaarti. Teemakohaste faktide analüüs, diskussioon.	Õppeained: Ajalugu Geograafia Kunst. Kirjandus Pädevused: Mõistab põhjuseid, tagajärgi ja nendevahelisi seoseid Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi Peab lugu erinevate rahvaste traditsioonidest Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus

2. Religioonifilosoofia. (5 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul õpilane:

- 1) toob esile religioosse keele eripära, võrdleb religioosse ja teadusliku mõtlemise erinevusi ning sarnasusi;
- 2) eristab maailmavaadet maailmapildist ning võrdleb religioosset ja mittereligioosset maailmapilti;
- 3) arutleb teaduse ja religiooni mõju üle eetiliste valikute tegemisel;
- 4) oskab näha religiooni, väärtuste ning moraalsete tõekspidamiste omavahelisi seoseid üksikisiku ja ühiskonna elus; suudab argumenteerides kaasa rääkida tänapäeva eetilistes küsimustes ning põhjendada mõnda oma eetilist seisukohta.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, meetodika)
1. Religiooni keel 2. Eetika ja religioon 3. Teadus ja religioon	Teab religioosse ja teadusliku mõtlemise erinevusi ja sarnasusi. Tunneb mille poolest erineb religioosne ja mittereligioosne maailmapilt. Teab, missugune mõju on religioonil eetilise valiku puhul. Tunnetab religiooni mõju üksikisiku ja ühiskonna elus.	Õppematerjalid, paaristöö. arutlus ja hinnangu andmine, TTS-meetod; Ajurünnak küsimuste ja tabeli koostamine, väitlus, religiooni uurimise teaduslikud meetodid	Eristab religioosset maailmapilti mittereligioosset. Väitleb tänapäeva eetiliste probleemide teemal	Õppeained: Ajalugu Kunst. Kirjandus Psühholoogia Pädevused: Mõistab põhjuseid, tagajärgi ja nendevahelisi seoseid Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi Peab lugu erinevate rahvaste traditsioonidest Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus

3. Võrdlev usundilugu (8 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul õpilane:

- 1) analüüsib jõukohaseid religioosseid tekste;
- 2) võrdleb erinevaid arusaamu pühast (jumalast) ja inimesest ning toob esile nende omavahelise seotuse;
- 3) tunneb erinevate religioonide olulisemaid vastuseid inimese elu eesmärgile ja kurjuse problemaatikale;
- 4) tunneb võrdleva usundiloo lihtsamaid uurimismeetodeid ning oskab mõnda neist rakendada;

5) arutleb enda maailmavaate mõju üle käsitletud eksistentsiaalsetele küsimustele vastuseid otsides.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, metoodika)
<p>Püha mõiste</p> <p>1.Erinevad jumalakäsitlused</p> <p>2.Sakraalne aeg ja ruum</p> <p>Loomulik ja üleloomulik.</p> <p>Ettemääratus ja juhus</p> <p>Erinevad inimesekäsitlused</p> <p>1.Elu eesmärk</p> <p>Kurjuse ja kannatuse probleem</p>	<p>Oskab analüüsida religioosseid tekste. Oskab võrrelda erinevaid arusaamu jumalast ja inimesest.</p> <p>Tunneb erinevate usundite vastuseid elu eesmärgile ja kurjuse problemaatikale.</p> <p>Esitab küsimusi ja otsib vastusi oma olemisele maailmas.</p>	<p>Õppematerjalid, ajalookaart. rühmatöö. arutlus ja hinnangu andmine, Venni diagramm; Ajurünnak küsimuste ja tabeli koostamine. Religioosete tekstide uurimine ja essee kirjutamine</p>	<p>Religioosete tekstide analüüs. Võrdleb erinevaid arusaamu pühast.</p> <p>Lihtsamate usundiloo uurimismeetodite rakendamine. Essee.</p>	<p>Õppeained:</p> <p>Ajalugu</p> <p>Kirjandus</p> <p>Psühholoogia</p> <p>Pädevused:</p> <p>Mõistab põhjuseid, tagajärgi ja nendevahelisi seoseid</p> <p>Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi</p> <p>Peab lugu erinevate rahvaste traditsioonidest</p> <p>Läbivad teemad:</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng.</p> <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>

4. Religioonipsühholoogia (5 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul õpilane:

- 1) oskab näha religiooni rolli inimese elus ning tunneb varjatud religioossust;
- 2) tunneb lihtsamaid religioonipsühholoogia uurimismeetodeid ning oskab mõnda neist rakendada;
- 3) analüüsib näiteid tuues erinevate maailmavaadete mõju inimese elule nii positiivsetes kui ka probleemsetes ilmingutes; oskab nimetada religiooni individuaalse mõõtme tähtsamaid aspekte;
- 4) mõistab, et religioossusel on erinev tähendus; religioossus väljendub erinevate inimeste jaoks ja erinevatel eluetappidel erineval viisil ning on seotud ajalooliste teguritega.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, metoodika)

<p>Miks inimesed usuvad? Usuline kogemus ja selle mitmekesisus Inimese religioosne areng</p>	<p>Mõistab religiooni rolli inimese elus. Oskab rakendada lihtsamaid religioonipsühholoogia uurimismeetodeid. Tunneb erinevate maailmavaadete mõju inimese elule ja selle seotust ajaloo teguritega.</p>	<p>Õppematerjalid. Näidete tõlgendamine, terminitega tutvumine, mõistatamine. Väidete, küsimuste esitamine. Väitlus. Mõtlemine ja mõtete väljendamine. Religioossete tekstide uurimine ja essee kirjutamine</p>	<p>Religioossete tekstide analüüs. Võrdleb erinevaid arusaamu pühast. Lihtsamate usundiloo uurimismeetodite rakendamine. Väitlus ja essee</p>	<p>Õppeained: Ajalugu Kirjandus Psühholoogia Pädevused: Mõistab põhjuseid, tagajärgi ja nendevahelisi seoseid Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi Peab lugu erinevate rahvaste traditsioonidest Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus</p>
--	--	---	---	--

5. Religioonisotsioloogia (7 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul õpilane:

- 1) tunneb lihtsamaid religioonisotsioloogia uurimismeetodeid ning oskab mõnda neist rakendada;
- 2) oskab näha religiooni ja kultuuri seoseid ning religiooni rolli ühiskonnaelus;
- 3) analüüsib näiteid tuues erinevate maailmavaadete mõju ühiskonnaelule nii positiivsetes kui ka probleemsetes ilmingutes; oskab nimetada religiooni sotsiaalse mõõtme olulisemaid aspekte;
- 4) analüüsib meedia mõju inimeste arusaamade kujundamisele religioonist;
- 5) analüüsib religioossete konfliktide põhjusi; tunneb ära eelarvamusliku ja sildistava suhtumise; pakub võimalusi erinevate religioossete vaadetega inimeste dialoogiks ja koostööks;
- 6) arutleb religioossete ja maailmavaatelistele probleemide üle.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, meetodika)
Religioon ja poliitika Suhted eri religioonide	Tunneb religiooni ja kultuuri seoseid ja selle	Õppematerjalid. Näidete tõlgendamine. Väidete,	Religiooni ja kultuuri seosete esitamine.	Õppeained: Ajalugu

<p>vahel Religioon ja majandus. Religioon ja meedia Religioon ja kultuur Religioon tänapäeval Pseudoreligioossed nähtused.</p>	<p>mõju ühiskonnale. Nimetab religiooni sotsiaalseid aspekte. Teab meedia mõjust uskumise kujundamisele. Oskab analüüsida religioosete konfliktide põhjusi. Oskab eelarvamusteta arutleda religioosete ja maailmavaatelistele probleemide üle.</p>	<p>küsimuste esitamine. Väitlus. Mõtlemine ja mõtete väljendamine. Videomaterjalid. Diskussioon.</p>	<p>Religiooni mõju ühiskonnale. Seletab religioosete konfliktide olemasolu. Diskussioon.</p>	<p>Kirjandus Psühholoogia Majandusõpe. Ühiskonnaõpe Pädevused: Väljendab ennast selgelt ja asjakohaselt Mõistab mineviku seoseid tänapäevaga Näeb probleeme ja otsib neile lahendusi Mõistab põhjuseid, tagajärgi ja nendevahelisi seoseid Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi Peab lugu erinevate rahvaste traditsioonidest Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus</p>
--	--	--	--	---

HINDAMINE.

Kuupäev	Teema	Õpitulemus	Hindamise viis ja vahend	Hindamiskriteeriumid
november	Suuremad maailmareligioonid.	Teab, mida tähendab mõiste religioon, tema ulatusest. Oskab nimetada suuremaid	Kirjalik test avatud vastusega ülesandega, mis nõuab samuti ajaloolise	Oskus töötada maailma usulise kaardiga, orienteeruda kaardi

		religioone maailmas. Tunneb religioonide klassifikatsioone ja nende väärtusi.	atlase kasutamist	sümbolites. Alla 20% „1“ 20% „2“ 50% „3“ 75% „4“ 90% „5“
jaanuar	Erinevad jumalakäsitlused	Oskab analüüsida religioossete tekste. Oskab võrrelda erinevaid arusaamu jumalast ja inimesest. Tunneb erinevate usundite vastuseid elu eesmärgile ja kurjuse problemaatikale. Esitab küsimusi ja otsib vastusi oma olemisele maailmas.	Erinevate religioossete tekstide alusel essee koostamine	Essee hindamismudel
Aprill.	Religioon ja poliitika. Suhted erinevate religioonide vahel.	Tunneb religiooni ja kultuuri seoseid ja selle mõju ühiskonnale. Nimetab religiooni sotsiaalseid aspekte. Oskab analüüsida religioossete konfliktide põhjusi. Oskab eelarvamusteta arutleda religioossete ja maailmavaatelist probleemide üle.	Diskussioon teemal. „Religioossed konfliktid.“	Diskussiooni hindamismudel

II kursus „Eesti usuline maastik“ (35 tundi)

Gümnaasiumi lõpetaja:

1) iseloomustab Eesti usulisi olusid käsitletud ajastuil;

- 2) teab Eesti usuelu reguleerivate peamiste õigusaktide põhisisu;
- 3) tunneb religioonide klassifitseerimise viise ning analüüsib klassifitseerimisega kaasnevaid väärtushinnanguid;
- 4) nimetab Eestis levinud suuremaid religiooside liikumisi ning eristab suuremaid konfessioone ja usulisi rühmitusi:
 - a) tunneb Eestis levinud religioonide ja kirikute sümbolikat;
 - b) nimetab nende õpetuslikke põhiseisukohti ning võrdleb õpitud religioonide ja kristlike konfessioonide üldisi erinevusi ning sarnasusi;
 - c) võrdleb erinevate religioonide avaldumisvorme igapäevaelus;
- 5) oskab näha religiooni rolli ühiskonnaelus ja inimsuhetes:
 - a) mõistab religiooni mõju ühiskonnale;
 - b) oskab oma tegevuses arvestada inimeste usulisi tõekspidamisi;
 - c) suhtub erinevatesse usulistesse tõekspidamistesse lugupidavalt ja sallivalt, kuid vajaduse korral ka kriitiliselt; reflekteerib oma hoiakute ja suhtumiste üle enda omast erinevasse (usulisse või sekulaarsesse) maailmavaatesse;
- 6) sõnastab oma maailmavaate põhijooni ning võrdleb enda maailmavaatelisti tõekspidamisi käsitletud usundite ja konfessioonide omadega.

1. Sissejuhatus ainekursusesse. (8 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul õpilane:

- 1) nimetab religiooni erinevaid dimensioone ja võrdleb erinevate distsipliinide koolkondade arusaamu religioonist;
- 2) nimetab suuremaid konfessioone ning religioone Eestis ning võrdleb erinevate statistiliste numbrite saamise põhjusi;
- 3) tunneb religioonide klassifitseerimise viise ning analüüsib klassifitseerimisega kaasnevaid väärtushinnanguid.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, meetoodika)
1.Religiooni mõiste 2.Eesti usuline kaart. 3.Religioonide ja konfessioonide liigitamise probleemid	Teab religiooni erinevaid dimensioone, võrdleb koolkondade arusaamu religioonist. Tunneb suuremaid konfessioone Eestis. Tunneb religioonide klassifitseerimisviise.	Õppematerjalid, ajalookaart. rühmatöö. arutus ja hinnangu andmine, Venni diagramm; Ajurünnak küsimuste ja tabeli koostamine. Rühmatöö.	Oskab defineerida religiooni mõistet. Tunneb Eesti usulist kaarti. Teemakohaste faktide analüüs, diskussioon	Õppeained: Ajalugu Geograafia Psühholoogia Pädevused: Mõistab põhjuseid, tagajärgi ja nendevahelisi seoseid Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi Peab lugu erinevate rahvaste traditsioonidest

				Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus
--	--	--	--	--

2. Usuliste olude kujunemine Eestis (10 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul iseloomustab õpilane käsitletud ajastute Eesti usulisi olusid, nimetades põhijooni ja erinevusi.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, meetodika)
1.Muinasaeg 2.Ristusustamine 3.Reformatsioon 4.Pietism ja ratsionalism 5.Venestamine 6.EV aeg 7.Nõukogude okupatsioon 8.Tänapäev	Teab, kuidas arenes usuline olukord Eestis läbi ajastute, tähtsamaid põhijooni ja erinevusi.	Õppematerjalid, ajalookaart. rühmatöö. arutus ja hinnangu andmine, Venni diagramm; Ajurünnak küsimuste ajatelje ja tabeli koostamine. Rühmatöö.	Usuline areng Eesti ajaloo taustal. Nimetab põhietappe religiooni arengus. Seletab reformatsiooni mõju Eesti arengule.	Õppeained: Ajalugu Geograafia Psühholoogia Pädevused: Mõistab inimese eluviisis ajaloo jooksul toimunud arengut ja väärtushinnangut Mõistab põhjuseid, tagajärgi ja nendevahelisi seoseid Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi Peab lugu erinevate rahvaste traditsioonidest Mõistab mineviku seoseid tänapäevaga Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus

3. Usud, konfessioonid ja usulised liitumised. (12 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul õpilane:

1) eristab Eestis levinud suuremaid konfessioone ja usulisi rühmitusi:

a) tunneb Eestis levinud religioonide ja kirikute sümboolikat;

b) nimetab nende õpetuslikke põhiseisukohti, võrdleb õpitud religioonide ja kristlike konfessioonide üldisi erinevusi ning sarnasusi;

c) võrdleb erinevate religioonide avaldumisvorme igapäevaelus (sealhulgas noorte elus);

2) tunneb mittereligioossete maailmavaadete aluseid;

3) tunneb kodukoha olulisemaid pühapaiku;

4) analüüsib lihtsamaid religioosseid tekste;

5) oskab näha religiooni rolli ühiskonnaelus ja inimsuhetes:

a) mõistab religiooni mõju ühiskonnale;

b) oskab oma tegevuses arvestada inimeste usulisi tõekspidamisi;

c) suhtub erinevatesse usulistesse tõekspidamistesse lugupidavalt ja sallivalt, kuid vajaduse korral ka kriitiliselt, reflekteerib oma hoiakute ja suhtumiste üle endast erinevasse (usulisse või sekulaarsesse) maailmavaatesse;

6) sõnastab oma maailmavaate põhijooni ning võrdleb enda maailmavaatelisi tõekspidamisi käsitletud usundite ja konfessioonide omadega.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, metoodika)
Traditsioonilised kirikud Eestis 1.Katoliku kirik 2.Õigeusu kirik 3.Vanausulised. kloostrid 4.Luterlus 5.Baptism, metodism, adventism, nelipühailus. Muud usulised ühendused. 1.Taara- ja maausulised 2.Judaism	Tunneb Eestis levinud konfessioone, tunneb kirikute sümboolikat. Oskab nimetada nende kirikute põhiseisukohti, võrrelda erinevusi ja sarnasusi. On tuttav mittereligioossete maailmavaadete alustega. Teab Eesti olulisemaid pühapaike. Mõistab religiooni mõju	Õppematerjalid, paaristöö. arutlus ja hinnangu andmine, TTS-meetod; Ajurünnak küsimuste ja tabeli koostamine, väitlus, tutvumine sümboolikaga. Venni diagramm, kiriku külastamine, religiooni uurimise teaduslikud meetodid	Tunneb Eesti religioosset maastikku. Sümboolika, erinevused, sarnasused. Eristab religioosset maailmapilti mittereligioosset. Väitleb tänapäeva eetiliste probleemide teemal. Uurimistöö esitlemine.	Õppeained: Ajalugu Geograafia Psühholoogia Ühiskonnaõpetus Pädevused: Mõistab inimese eluviisis ajaloo jooksul toimunud arengut ja väärtushinnangut Mõistab põhjuseid, tagajärgi ja nendevahelisi seoseid

3.Budism 4.Hinduism. Baha'i kogudused 5.Jehova tunnistajad 6. Armeenia kirik Mittereligioossed maailmavaated 1.Ateism 2.agnostitsism 3.mitteusklikkus	ühiskonnale, arvestab teiste usulisi tõekspidamisi, suhtub nendesse sallivalt ja tolerantselt. Seletab oma maailmavaate põhijooni.			Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi Peab lugu erinevate rahvaste traditsioonidest Mõistab mineviku seoseid tänapäevaga Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus
--	--	--	--	---

4. Ainekursuse kokkuvõte. (5 tundi)

Õpitulemused

Teema lõpul õpilane:

- 1) teab Eesti usuelu reguleerivaid peamisi õigusakte;
- 2) koostab uurimuse ühest olulisest Eesti usulisest mõtlejast või kultuuritegelasest.

Teemad, alateemad	Õpitulemused	Õpitegevus	Hindamine	Märkused (läbivad teemad; lõiming, metoodika)
Eesti usuelu korraldus. 1.tänapäeva religioossus 2.sekulariseerumine Eesti usulised mõtlejad ja kultuuritegelased. (nt prohvet Maltsvet, Jakob Hurt, Johan Kõpp, paljasjalgne Tõnisson, piiskop Platon, Uku Masing, Arthur Võõbus, Toomas Paul, Ain Kalmus (Evald Mänd), Hugo Lepnurm, Jüri Arrak, Urmas	Tunneb Eesti usuelu reguleerivaid õigusakte. Tunneb tuntumaid Eesti usulisi mõtlejaid, koostab ühest neist uurimise.	Õppematerjalid, seadusandlikud aktid, meedia. Küsimuste, tabelite koostamine. Uurimistööd.	Tunneb Eesti usuelu korraldust. Esitab uurimistöö Eesti kultuuritegelasest	Õppeained: Ajalugu Kirjandus Kunst Muusika Ühiskonnaõpetus Pädevused: Mõistab inimese eluviisis ajaloo jooksul toimunud arengut ja väärtushinnangut Mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi Peab lugu erinevate

Sisask, Arvo Pärt jne).				rahvaste traditsioonidest Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus
-------------------------	--	--	--	---

HINDAMINE.

Kuupäev	Teema	Õpitulemus	Hindamise viis ja vahend	Hindamiskriteeriumid
november	Usuluste olude kujunemine.	Teab, kuidas arenes usuline olukord Eestis läbi ajastute, tähtsamaid põhijooni ja erinevusi.	Kirjalik test avatud vastusega ülesandega, mis nõuab samuti ajaloolise atlase kasutamist	Oskus töötada Eesti usulise kaardiga, orienteeruda kaardi sümbolites. Alla 20% „1“ 20% „2“ 50% „3“ 75% „4“ 90% „5“
jaanuar	Traditsioonilised kirikud Eestis	Tunneb Eestis levinud konfessioone, tunneb kirikute sümbolikat. Oskab nimetada nende kirikute põhiseisukohti, võrrelda erinevusi ja sarnasusi. On tuttav mittereligioosete maailmavaadete alustega. Teab Eesti olulisemaid pühapaike. Mõistab religiooni mõju ühiskonnale, arvestab teiste usulisi tõekspidamisi, suhtub nendesse sallivalt ja tolerantselt. Seletab oma	Kirjalik test avatud vastusega ülesandega, mis nõuab samuti ajaloolise atlase kasutamist	Oskus töötada Eesti usulise kaardiga, orienteeruda kaardi sümbolites. Alla 20% „1“ 20% „2“ 50% „3“ 75% „4“ 90% „5“

		maailmavaate põhijoon		
Aprill.	Eesti usulised mõtlejad	Tunneb Eesti usuelu reguleerivaid õigusakte. Tunneb tuntumaid Eesti usulisi mõtlejaid, koostab ühest neist uurimise.	Uurimistöö. „Eesti tuntud usuline mõtleja“ (valikuliselt)	Uurimistöö hindamismudel